

ด่วนมาก

ที่ ยธ ๐๗๐๒.๑/ ๕๐๒๖๔

กระทรวงยุติธรรม
 แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
 กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
  ๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... พร้อมบันทึกหลักการและเหตุผล
  ๓. สรุปสาระสำคัญของร่างกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
  ๔. ตารางเปรียบเทียบการแก้ไขปรับปรุงกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒
  ๕. รายงานการประชุมคณะกรรมการราชทัณฑ์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๔

ด้วยกระทรวงยุติธรรมได้เสนอเรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๖) การบริหารราชการแผ่นดิน การปรับปรุงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการกระทรวงยุติธรรม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

กฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาดและเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๓ ต่อมารัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้มอบหมายให้สำนักงานกิจการยุติธรรม และกรมราชทัณฑ์ ดำเนินการศึกษาและกำหนดวิธีการจำแนกกลุ่มผู้ต้องขังหรือนักโทษเด็ดขาดที่เป็นกลุ่มมีความประพฤติดีที่ได้รับการพิจารณาจัดชั้นนักโทษเด็ดขาดที่สูงกว่าชั้นกลาง และเพื่อแก้ไขปัญหาความแออัดในเรือนจำ ให้ขยายโอกาสกับนักโทษเด็ดขาดชั้นกลางขึ้นไปสามารถเสนอขอพักการลงโทษกรณีปกติได้ และให้ใช้อุปกรณอิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวเมื่อได้รับการปล่อยตัวพักการลงโทษดังกล่าว เพื่อลดความเสี่ยงในการกระทำความผิดซ้ำและสร้างความปลอดภัยให้แก่สังคม

พร้อมทั้ง...

พร้อมทั้งศึกษาแนวทางการแก้ไขกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาด ซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้สอดคล้องกับกรณีการพักการลงโทษดังกล่าว แล้วเสนอแนวทางการดำเนินงานหรือผลการศึกษา ต่อคณะกรรมการราชทัณฑ์ต่อไป

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การกำหนดประเภท ร่างกฎกระทรวงเกี่ยวกับนโยบายสำคัญที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๔ ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอ เรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

กระทรวงยุติธรรม โดยกรมราชทัณฑ์ ได้ตรวจสอบข้อกฎหมายและแนวทางที่จะแก้ไขเพิ่มเติมในกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้ว จึงได้จัดทำ ร่างกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และเสนอร่างกฎกระทรวงดังกล่าว ต่อคณะกรรมการราชทัณฑ์ ในการประชุมคณะกรรมการราชทัณฑ์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๔ ณ พระทรงยุติธรรม ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา ๔.๑ ขอความเห็นชอบกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัว ในการนี้ คณะกรรมการราชทัณฑ์ได้เห็นชอบร่างกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัว ต้องปฏิบัติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ตามที่กรมราชทัณฑ์เสนอด้วยแล้ว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากปัจจุบันมีจำนวนผู้ต้องขังเกินความจุที่เรือนจำแต่ละแห่งรองรับได้ จึงเกิดปัญหา ความแออัดภายในเรือนจำ และทำให้ผู้ต้องขังล้นเรือนจำ ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง การจัดสวัสดิการ และการแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรมเสียของผู้ต้องขัง มาตรการที่จะบรรลุดังกล่าวจะสอดคล้องตามภารกิจของกรมราชทัณฑ์ ในการควบคุม และการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำหรือการกำหนดให้นักโทษเด็ดขาดได้รับประโยชน์ต่างๆ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขังคืนคนดีสู่สังคม คือ การลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษ การส่งผู้ต้องขัง ไปฝึกวิชาชีพ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการตามกฎหมาย จึงจำเป็นต้องใช้มาตรการทางกฎหมาย กล่าวคือ การแก้ไขกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ออกตามความ ในมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๕๒ วรรคสอง และมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับการดำเนินการ กล่าวคือ แก้ไขให้นักโทษเด็ดขาดตั้งแต่ชั้นกลางขึ้นไป สามารถได้รับการพิจารณาให้พักการลงโทษจำคุกได้ จากเดิมกำหนดให้นักโทษเด็ดขาดชั้นดี ชั้นดีมาก และชั้นเยี่ยม เท่านั้น ที่จะได้รับการพิจารณาให้ประโยชน์การพักการลงโทษจำคุก และแก้ไขให้นักโทษเด็ดขาดที่กระทำความผิดซ้ำ สามารถเสนอขอรับการพิจารณาพักการลงโทษกรณีปกติได้ โดยไม่เฉพาะแก่นักโทษเด็ดขาดที่ต่อโทษจำคุก เป็นครั้งแรกเท่านั้น

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ร่างกฎกระทรวงนี้มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้นักโทษเด็ดขาดอาจได้รับประโยชน์จากการพักการลงโทษ และเพื่อแก้ไขปัญหาความแออัดในเรือนจำ โดยสร้างโอกาสให้กับนักโทษเด็ดขาดซึ่งต้องโทษจำคุกมาพอสมควรแล้วอาจได้รับการพิจารณาพักการลงโทษ เพื่อให้สามารถปรับตัวก่อนเข้าสู่สังคม และสามารถกลับตัวเป็นคนดีมีคุณค่าสู่สังคม อีกทั้งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูพัฒนาพฤติกรรมของผู้ต้องขังตามหลักอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา จึงได้เสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งมีหลักการที่ช่วยสนับสนุนด้านการพัฒนาพฤติกรรมเพื่อคืนคนดีสู่สังคม และช่วยลดปัญหาความแออัดภายในเรือนจำ จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วน

๔. สาระสำคัญหรือข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ร่างกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เป็นกฎหมายลำดับรองออกตามความในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗ มาตรา ๕๒ และมาตรา ๕๓ ซึ่งมีสาระสำคัญในการแก้ไขปัญหาค่าความแออัดในเรือนจำโดยใช้วิธีการพักการลงโทษ อันเป็นการให้โอกาสผู้ได้รับการปล่อยตัวไปได้กลับคืนสู่สังคมโดยไม่คิดหวนกลับไปทำความผิดซ้ำอีก และยังทำให้การปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง การจัดสวัสดิการตลอดจนการแก้ไขฟื้นฟูพัฒนาพฤติกรรมของผู้ต้องขังมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๑ ยกเลิกข้อ ๔๑ แห่งกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อขยายโอกาสให้นักโทษเด็ดขาดซึ่งกระทำผิดซ้ำเสนอขอพักการลงโทษในกรณีปกติได้

๔.๒ แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๔๒ แห่งกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้ นักโทษเด็ดขาดชั้นกลางขึ้นไปอาจได้รับการพักการลงโทษในกรณีปกติไม่เกินหนึ่งในสามของกำหนดโทษที่ระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเด็ดขาด และหากมีการพระราชทานอภัยโทษให้ถือกำหนดโทษตามหมายแจ้งโทษเด็ดขาดฉบับหลังสุด

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด

(ไม่มี)

๖. ผลกระทบ

ร่างกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อใช้ปฏิบัติ

ต่อผู้ต้องขัง...

ต่อผู้ต้องขังที่เป็นนักโทษเด็ดขาด และเป็นการให้ประโยชน์เพื่อผู้ต้องขังนั้นได้รับการพิจารณาพักการลงโทษ มากยิ่งขึ้น ไม่ได้ใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับประชาชน ไม่ได้เป็นการลงโทษหรือเป็นการกระทำทรมาน ต่อผู้ต้องขังหรือผู้ที่อยู่ในความควบคุมของกรมราชทัณฑ์ และไม่ได้มีผลเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพ ของประชาชนโดยทั่วไป จึงไม่ใช่กฎหมายที่มีผลให้เกิดภาวะหรือกระทบแก่ประชาชนแต่อย่างใด

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา
(ไม่มี)

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ร่างกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาด ซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการราชทัณฑ์ ในการประชุมคณะกรรมการราชทัณฑ์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๔ ณ กระทรวงยุติธรรม ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา ๔.๑ ขอความเห็นชอบกฎกระทรวง กำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพัก การลงโทษและได้รับการปล่อยตัว ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ อีกทั้งการดำเนินการดังกล่าวเป็นไปตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ เนื่องจากคณะกรรมการราชทัณฑ์ประกอบด้วยผู้แทน จากหน่วยงานของรัฐต่างๆ ได้มาให้ความเห็นตามที่จำเป็น และให้กรมราชทัณฑ์ดำเนินการแก้ไขกฎกระทรวงฯ ตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๙.๑ พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๒ วรรคสอง กำหนด ให้การดำเนินการตาม (๒) การเลื่อนชั้น (๓) ได้รับแต่งตั้งให้มีตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงานเรือนจำ (๕) การลดวันต้องโทษจำคุก (๖) การลดวันต้องโทษจำคุกอันเนื่องมาจากการทำงานสาธารณะหรือทำงานอื่นใด เพื่อประโยชน์ของทางราชการ (๗) การพักการลงโทษ และ (๘) การได้รับอนุญาตให้ออกไปฝึกวิชาชีพ ในสถานประกอบการหรือรับการศึกษานอกเรือนจำ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการราชทัณฑ์ และต้องนำพฤติการณ์ การกระทำความผิดลักษณะความผิด และความรุนแรงของคดี รวมตลอดทั้งการกระทำความผิดที่ได้กระทำ มาก่อนแล้วตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๐ มาประกอบการพิจารณาด้วย

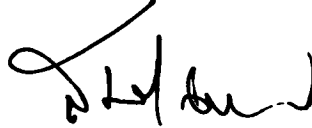
๙.๒ กฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาด ซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๑ กำหนดให้นักโทษเด็ดขาดซึ่งจะได้รับพิจารณาการพักการลงโทษกรณีปกติ จะต้องเป็นนักโทษเด็ดขาด ซึ่งต้องโทษจำคุกเป็นครั้งแรก เว้นแต่โทษจำคุกในครั้งก่อนนั้น เป็นความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิด ลหุโทษ และนักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการล้างมลทินตามกฎหมายล้างมลทิน ไม่ถือเป็นการต้องโทษจำคุกครั้งแรก และข้อ ๔๒ กำหนดให้นักโทษเด็ดขาดอาจได้รับการพักการลงโทษในกรณีปกติ โดยนักโทษเด็ดขาดชั้นเยี่ยม ไม่เกินหนึ่งในสามของกำหนดโทษที่ระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเด็ดขาด นักโทษเด็ดขาดชั้นดีมาก ไม่เกินหนึ่งในสี่ ของกำหนดโทษที่ระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเด็ดขาด และนักโทษเด็ดขาดชั้นดี ไม่เกินหนึ่งในห้าของกำหนดโทษ ที่ระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเด็ดขาด และหากมีการพระราชทานอภัยโทษ ให้ถือกำหนดโทษตามหมายแจ้งโทษเด็ดขาด ฉบับหลังสุด

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงยุติธรรมขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัว ต้องปฏิบัติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ เทพสุทิน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

กรมราชทัณฑ์

กองกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๙-๖๐

โทรสาร ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๙-๖๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ lad@correct.go.th

ชานาภัทร ๐๙ ๓๒๙๑ ๕๔๔๕